

تمرین نثری دوم تئوری درس پردازش سیگنال‌های EEG

نام: محمد سینا حسن نیا
شماره دانشجویی: 96108515
دانشجوی

سؤال 1

می‌دانیم دو متغیر Y_1 و Y_2 وابسته هستند اگر $E\{Y_1 Y_2\} = E\{Y_1\} E\{Y_2\}$

باشد بنابراین داریم: $(E\{X_1\} = E\{X_2\} = 0)$

$$E\{Y_1\} = E\{\cos(\alpha) X_1 + \sin \alpha X_2\} = \cos \alpha E\{X_1\} + \sin \alpha E\{X_2\} = 0$$

$$E\{Y_2\} = E\{-\sin \alpha X_1 + \cos \alpha X_2\} = -\sin \alpha E\{X_1\} + \cos \alpha E\{X_2\} = 0$$

$$\implies E\{Y_1 Y_2\} = 0$$

$$E\{Y_1 Y_2\} = E\left\{(\cos \alpha X_1 + \sin \alpha X_2)(-\sin \alpha X_1 + \cos \alpha X_2)\right\}$$
$$= E\left\{-\cos \alpha \sin \alpha X_1^2 + \cos^2 \alpha X_1 X_2 - \sin^2 \alpha X_1 X_2 + \sin \alpha \cos \alpha X_2^2\right\}$$
$$= -\sin \alpha \cos \alpha E\{X_1^2\} + \cos^2 \alpha E\{X_1 X_2\} - \sin^2 \alpha E\{X_1 X_2\} + \sin \alpha \cos \alpha E\{X_2^2\}$$

$$= -\sin \alpha \cos \alpha (E\{X_1^2\} - E\{X_2^2\}) + (\cos^2 \alpha - \sin^2 \alpha) E\{X_1 X_2\}$$

$$= -\sin \alpha \cos \alpha (\sigma_1^2 - \sigma_2^2) + (\cos^2 \alpha - \sin^2 \alpha) \rho \sigma_1 \sigma_2$$

$$= \frac{1}{2} \sin 2\alpha (\sigma_1^2 - \sigma_2^2) + (\cos 2\alpha) \rho \sigma_1 \sigma_2 = 0$$

$$\implies \frac{1}{2} \sin 2\alpha (\sigma_1^2 - \sigma_2^2) = (\cos 2\alpha) \rho \sigma_1 \sigma_2 \implies \tan 2\alpha = \frac{2\rho \sigma_1 \sigma_2}{\sigma_1^2 - \sigma_2^2}$$

$$\implies \left| \alpha = \frac{1}{2} \tan^{-1} \left(\frac{2\rho \sigma_1 \sigma_2}{\sigma_1^2 - \sigma_2^2} \right) \right|$$

سوال 2) برای حل این سوال داریم:

$$\begin{aligned}\Psi_Y(\omega) &= \ln \Phi_Y(\omega) = \ln \left(E \{ e^{j\omega Y} \} \right) = \ln \left(E \{ e^{j\omega(X+C)} \} \right) \\ &= \ln \left(E \{ e^{j\omega X} e^{j\omega C} \} \right) = \ln \left(E \{ e^{j\omega X} \} e^{j\omega C} \right) \\ &= \ln \left(E \{ e^{j\omega X} \} \right) + \ln \left(e^{j\omega C} \right) = \ln \left(\Phi_X(\omega) \right) + j\omega C\end{aligned}$$

$$\Rightarrow \text{Cum}(Y) = (-j)^1 \frac{d \Psi_Y(\omega)}{d\omega} \Big|_{\omega=0}$$

از طرفی می دانیم $\text{Cum}(X) = (-j) \frac{d \ln \Phi_X(\omega)}{d\omega} \Big|_{\omega=0}$ می باشد بنابراین داریم:

$$\begin{aligned}\text{Cum}(Y) &= (-j) \frac{d \Psi_Y(\omega)}{d\omega} \Big|_{\omega=0} = (-j) \frac{d (\ln \Phi_X(\omega) + j\omega C)}{d\omega} \Big|_{\omega=0} \\ &= (-j) \frac{d (\ln \Phi_X(\omega))}{d\omega} \Big|_{\omega=0} + (-j) \frac{d (j\omega C)}{d\omega} \Big|_{\omega=0} \\ &= \text{Cum}(X) + (-)(j)^2 C = \text{Cum}(X) + C\end{aligned}$$

ب) برای حل این قسمت داریم:

$$\begin{aligned}\text{Cum}(Y^n) &= (-j)^n \frac{d^n \ln \Phi_Y(\omega)}{d\omega^n} \Big|_{\omega=0} = (-j)^n \frac{d^n (\ln (\Phi_X(\omega)) + j\omega C)}{d\omega^n} \Big|_{\omega=0} \\ &= (-j)^n \frac{d^n (\ln (\Phi_X(\omega)))}{d\omega^n} \Big|_{\omega=0} + (-j)^n \frac{d^n (j\omega C)}{d\omega^n} \Big|_{\omega=0}\end{aligned}$$

می دانیم $\text{cum}(X^n) = (-J)^n \frac{d^n \ln(\Phi_X(\omega))}{d\omega^n} \Big|_{\omega=0}$ بنا براین داریم:

$$\text{cum}(Y^n) = \text{cum}(X^n) + 0 \quad n \geq 2$$

$$\Rightarrow \boxed{\text{cum}(Y^n) = \text{cum}(X^n) \quad n \geq 2}$$

ج برای حل این سؤال ابتدا تابع Ψ را به دست می آوریم و سپس از آن خواستنی

سؤال را می سب می کنیم:

$$\Psi(X_1+Y_1, X_2+Y_2, \dots, X_m+Y_m) = \ln(\Phi_{(X_1+Y_1, X_2+Y_2, \dots, X_m+Y_m)}(\omega_1, \omega_2, \dots, \omega_m))$$

$$= \ln \left(E \left\{ e^{J\omega_1(X_1+Y_1) + J\omega_2(X_2+Y_2) + \dots + J\omega_m(X_m+Y_m)} \right\} \right)$$

$$= \ln \left(E \left\{ e^{J\omega_1 X_1 + J\omega_2 X_2 + \dots + J\omega_m X_m} e^{J\omega_1 Y_1 + J\omega_2 Y_2 + \dots + J\omega_m Y_m} \right\} \right)$$

$$= \ln \left(E \left\{ e^{J\omega_1 X_1 + J\omega_2 X_2 + \dots + J\omega_m X_m} \right\} E \left\{ e^{J\omega_1 Y_1 + J\omega_2 Y_2 + \dots + J\omega_m Y_m} \right\} \right)$$

$$= \ln \left(E \left\{ e^{J\omega_1 X_1 + J\omega_2 X_2 + \dots + J\omega_m X_m} \right\} \right) + \ln \left(E \left\{ e^{J\omega_1 Y_1 + J\omega_2 Y_2 + \dots + J\omega_m Y_m} \right\} \right)$$

$$\text{cum}(X_1+Y_1, X_2+Y_2, \dots, X_m+Y_m) = (-J)^m \frac{\partial^m \Psi(X_1+Y_1, X_2+Y_2, \dots, X_m+Y_m)}{\partial \omega^m} \Big|_{\omega=0}$$

$$= (-J)^m \frac{\partial^m \ln \left\{ E \left\{ e^{J\omega_1 X_1 + J\omega_2 X_2 + \dots + J\omega_m X_m} \right\} \right\}}{\partial \omega^m} \Big|_{\omega=0} + (-J)^m \frac{\partial^m \ln \left\{ E \left\{ e^{J\omega_1 Y_1 + J\omega_2 Y_2 + \dots + J\omega_m Y_m} \right\} \right\}}{\partial \omega^m} \Big|_{\omega=0}$$

$$= \text{cum}(X_1, X_2, \dots, X_m) + \text{cum}(Y_1, Y_2, \dots, Y_m)$$

سوال 3
می دانیم فرآیند $X(t)$ ، WSS می باشد بنابراین متوسط آن مستقل از زمان می باشد یعنی $E\{X(t)\} = \mu_x = \text{ثابت}$ همچنین همبستگی برای آن تابعی از دو لحظه است

یعنی داریم:

$$R_X(t_1, t_2) = E\{X(t_1)X(t_2)\} = R_X(t_1 - t_2) *$$

$$\begin{aligned} R_{YY}(t_1, t_2) &= E\{Y(t_1)Y(t_2)\} \\ &= E\{(X(at_1+b) + X(at_1-b))(X(at_2+b) + X(at_2-b))\} \\ &= E\{X(at_1+b)X(at_2+b)\} + E\{X(at_1+b)X(at_2-b)\} \\ &\quad + E\{X(at_1-b)X(at_2+b)\} + E\{X(at_1-b)X(at_2-b)\} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} (*) \Rightarrow R_{YY}(t_1, t_2) &= R_{XX}(a(t_1 - t_2)) + R_{XX}(a(t_1 - t_2) + 2b) \\ &\quad + R_{XX}(a(t_1 - t_2) - 2b) + R_{XX}(a(t_1 - t_2)) \end{aligned}$$

$$\xrightarrow{t_1 - t_2 = \tau} R_{YY}(t_1, t_2) = 2R_{XX}(a\tau) + R_{XX}(a\tau + 2b) + R_{XX}(a\tau - 2b)$$

✓ می باشد \Leftarrow

سوال 4) می دانیم دو فرآیند $X(t)$ و $Y(t)$ متقابل WSS می باشند اگر تک WSS باشند و همچنین میان متقابل آن ها نیز مستقل از زمان باشد. بنابراین حال که $X(t)$ و $Y(t)$ متقابل WSS می باشند داریم:

$$E\{X(t)\} = \mu_x \quad , \quad R_{XX}(t_1, t_2) = E\{X(t_1)X(t_2)\} = R_X(t_1 - t_2) = R_X(\tau)$$

$$E\{Y(t)\} = \mu_y \quad , \quad R_{YY}(t_1, t_2) = E\{Y(t_1)Y(t_2)\} = R_Y(t_1 - t_2) = R_Y(\tau)$$

$$R_{XY}(t_1, t_2) = E\{X(t_1)Y(t_2)\} = R_{XY}(t_1 - t_2) = R_{XY}(\tau)$$

برای آن که ثابت کنیم فرآیند $Z(t)$ یک فرآیند WSS است باید ثابت کنیم که

- 1- متوسط مستقل از زمان است
- 2- همبستگی تابعی از تفاضل ولحظ است

$$Z(t) = X(t) + Y(t)$$

$$1) E\{Z(t)\} = E\{X(t) + Y(t)\} = E\{X(t)\} + E\{Y(t)\} = \mu_x + \mu_y$$

$$\begin{aligned} 2) R_Z(t_1, t_2) &= E\{Z(t_1)Z(t_2)\} = E\{(X(t_1) + Y(t_1))(X(t_2) + Y(t_2))\} \\ &= E\{X(t_1)X(t_2)\} + E\{X(t_1)Y(t_2)\} + E\{Y(t_1)X(t_2)\} + E\{Y(t_1)Y(t_2)\} \\ &= R_X(t_1 - t_2) + R_{XY}(t_1 - t_2) + R_{XY}(t_2 - t_1) + R_Y(t_1 - t_2) \\ &\quad \underline{t_1 - t_2 = \tau} \quad R_X(\tau) + R_{XY}(\tau) + R_{XY}(-\tau) + R_Y(\tau) \end{aligned}$$

1- متوسط مستقل از زمان است زیرا برابر $\mu_x + \mu_y$ شد \leftarrow بنابراین $Z(t)$ هم WSS است

2- $R_Z(t_1, t_2)$ تابعی از تفاضل ولحظی باشد \leftarrow

سؤال 5) می دانیم برای $X \sim N(m, \sigma^2)$ اگر $Z \sim N(0, 1)$ داریم:

$$X = \sigma Z + m$$

همچنین می دانیم برای متغیر $Z \sim N(0, 1)$ خواهیم داشت:

$$f_Z(z) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{z^2}{2}} \quad \text{for all } z \in \mathbb{R}$$

بنابراین برای محاسبه تابع مشخصه برای متغیر تصادفی گاوسی $X \sim N(m, \sigma^2)$ خواهیم داشت:

$$\Phi_X(\omega) = E\{e^{j\omega X}\} = \int_{-\infty}^{\infty} e^{j\omega x} f_X(x) dx$$

$$\Rightarrow \Phi_X(\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} e^{j\omega(\sigma Z + m)} \times \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{z^2}{2}} dz$$

$$= e^{j\omega m} \int_{-\infty}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{j\omega \sigma Z} e^{-\frac{z^2}{2}} dz$$

$$= e^{j\omega m} \int_{-\infty}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{\frac{1}{2}(z - j\sigma\omega)^2 - \frac{\sigma^2\omega^2}{2}} dz$$

$$= e^{j\omega m - \frac{\sigma^2\omega^2}{2}} \int_{-\infty}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{\frac{1}{2}(z - j\sigma\omega)^2} dz \quad (*)$$

می دانیم برای متغیر تصادفی $X(\mu, \sigma^2)$ داریم: (می دانیم برای متغیر تصادفی) $\int_{-\infty}^{\infty} f_X(x) dx = 1$

$$f_X(x) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{1}{2\sigma^2}(x-\mu)^2} \xrightarrow[\mu=j\sigma\omega]{\sigma=1} \int_{-\infty}^{\infty} f_X(x) dx = \int_{-\infty}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{1}{2}(x-j\sigma\omega)^2} dx = 1 \quad (**)$$

بنابر این از (*) و (*) خواهم داشت

$$\Phi_X(\omega) = e^{\mathcal{T}\omega m - \frac{\sigma^2 \omega^2}{2}}$$

$$\Rightarrow \Psi_X(\omega) = \ln \Phi_X(\omega) = \mathcal{T}\omega m - \frac{\sigma^2 \omega^2}{2}$$

می دانیم بسط تیلور یک تابع (حقیقی یا مختلط) حول نقطه a برابر است با:

$$f(x) = f(a) + \frac{f'(a)}{1!} (x-a) + \frac{f''(a)}{2!} (x-a)^2 + \frac{f'''(a)}{3!} (x-a)^3 + \dots$$

$$= \sum_{n=0}^{\infty} \frac{f^{(n)}(a)}{n!} (x-a)^n$$

می دانیم $\Psi_X(\omega) = \ln \Phi_X(\omega)$ بنابر این داریم

$$\Psi_X(\omega) = \Psi_X(0) + \Psi_X'(0) \omega + \frac{1}{2!} \Psi_X''(0) \omega^2 + \frac{1}{3!} \Psi_X^{(3)}(0) \omega^3 + \dots$$

$$= \sum_{n=0}^{\infty} \frac{\Psi_X^{(n)}(0)}{n!} \omega^n$$

از طرفی می دانیم $c_k = (-\mathcal{T})^k \frac{d^k \ln \Phi_X(\omega)}{d\omega^k} \Big|_{\omega=0}$ بنابر این داریم:

$$c_k = (-\mathcal{T})^k \Psi_X^{(k)}(0) \Rightarrow \Psi_X^{(k)}(0) = \frac{c_k}{(-\mathcal{T})^k}$$

از طرفی می دانیم $\Psi_X(\omega) = \ln(\Phi_X(\omega)) = \ln\left(E\left[e^{\mathcal{T}\omega x}\right]\right)$

$$\Rightarrow \Psi_X(\omega) \Big|_{\omega=0} = \ln\left(\int_{-\infty}^{\infty} e^{\mathcal{T}\omega x} f_X(x) dx\right) \Big|_{\omega=0} = \ln(1) = 0$$

$$\Rightarrow \Psi_X(\omega) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{c_n}{(-\mathcal{T})^n} \frac{\omega^n}{n!}$$

حل برای متغیر گاوسی $X \sim N(m, \sigma^2)$ یافتیم:

$$\Psi_X(\omega) = J\omega m - \frac{\sigma^2 \omega^2}{2} (*)$$

از طرفی می دانیم:

$$\Psi_X(\omega) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{C_n}{(-J)^n} \frac{\omega^n}{n!} = \frac{C_1}{(-J)} \omega + \frac{C_2}{(-J)^2} \frac{\omega^2}{2!} + \frac{C_3}{(-J)^3} \frac{\omega^3}{3!} + \dots$$

با مقایسه رابطه بالا با (*) درمی یابیم که ضریب ω^n به ازای $n \geq 3$ برابر صفر باشد.

C_n به ازای $n \geq 3$ برای متغیرهای گاوسی صفری باشد.

$$\Phi_X(\omega) \leq \exp\left(\frac{\sigma^2}{h^2} (e^{J\omega h} - 1 - J\omega h)\right)$$

$$\xrightarrow{\text{از طرفی}} \Psi_X(\omega) \leq \frac{\sigma^2}{h^2} (e^{J\omega h} - 1 - J\omega h)$$

$$\xrightarrow{\text{از ب}} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{C_n}{(-J)^n} \frac{\omega^n}{n!} + \frac{\sigma^2}{h^2} + \frac{\sigma^2}{h^2} J\omega h \leq \frac{\sigma^2}{h^2} e^{J\omega h}$$

$$e^x = 1 + x + \frac{x^2}{2!} + \dots$$

می دانیم سبب ستور

$$\Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} \frac{C_n}{(-J)^n} \frac{\omega^n}{n!} + \frac{\sigma^2}{h^2} + \frac{\sigma^2}{h^2} J\omega h \leq \frac{\sigma^2}{h^2} \left(1 + J\omega h + \frac{(J\omega h)^2}{2!} + \dots\right)$$

$$\Rightarrow \frac{h^2}{\sigma^2} \left(\sum_{n=1}^{\infty} \frac{C_n}{(-J)^n} \frac{\omega^n}{n!} \right) \leq \sum_{n=2}^{\infty} \frac{(J\omega h)^n}{n!}$$

$$\Rightarrow \frac{h^2}{\sigma^2} \times \frac{m_1}{(-J)} \frac{\omega}{1!} + \frac{h^2}{\sigma^2} \frac{\sigma^2}{(-1)} \frac{\omega^2}{2!} + \frac{h^2}{\sigma^2} \left(\sum_{n=3}^{\infty} \frac{C_n}{(-J)^n} \frac{\omega^n}{n!} \right) \leq \left(\sum_{n=2}^{\infty} \frac{(J\omega h)^n}{n!} \right)$$

$$\Rightarrow \frac{h^2}{\sigma^2} \times \frac{m_1}{(-J)} \omega + \frac{h^2}{\sigma^2} \left(\sum_{n=3}^{\infty} \frac{C_n}{(-J)^n} \frac{\omega^n}{n!} \right) \leq \sum_{n=2}^{\infty} \frac{(J\omega h)^n}{n!} (*)$$

$$m_2^2 = \int_h^{\infty} x^2 f_X(x) dx = \int_h^{\infty} x^2 dx = \frac{h^3}{3} \quad m_1^2 = m_2^2 - m_1^2$$

می دانیم

$$h > m_1 \quad \text{و همچنین دانستیم} \quad \frac{h^3}{3} > m_1^2$$

رابطه کوچک تر بزرگ تری صحیح می باشد. از طرفی می دانیم که نمای اصلی

که انجام دادیم $\frac{1}{3}$ به صورت خطی بوده است $\frac{1}{3}$ اگر که همگی برگشت پذیر می باشد

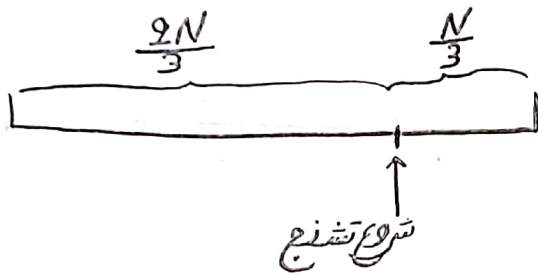
این رابطه با استفاده از اثبات به روش بازگشتی اثبات شد

(البته به نظری رسد از لحاظ موهومی و حقیقی بودن این رابطه چندان صحیح نباشد!)

سوال 6 می دانیم باند تنا و آلفا برابر $4-18 \text{ Hz}$ می باشد بنا بر این کمترین فرکانس مورد بررسی برابر 4 هرتز می باشد بنا بر این برای N_{min} داریم:

$$f_s = 128 \implies N_{min} = 3 \times \frac{1}{4} \times 128 = 96$$

برای به دست آوردن N_{max} داریم:

همپوشانی پنجه ها $N-1$ می باشد.

$$\implies \frac{N}{3} \times \frac{1}{128} + \frac{N}{64} \leq 2 \implies \frac{N+6N}{384} \leq 2$$

$$\implies \frac{7N}{384} \leq 2 \implies N \leq 109.71 \implies \boxed{N_{max} = 109}$$

$$\boxed{96 \leq N \leq 109} \leftarrow \text{بنا بر این}$$